

GRUP GAZETESİ

dostlukgrubu.com

DOSTLUK GRUBU'NDA PAYLAŞIM KAZANDIRIYOR

Dostluk Grubu Derneği'nden grup üyelerinin ekonomisine dev katkı! Dernek, Facebook grubunda yapacağı yarışmayla üyelerine hediye kazandıracak.

1000 puan toplayan 50 TL, 2000 puan toplayan 100 TL, 3000 puan toplayan ise 150 TL değerinde market hediye çeki kazanacak.

Söz konusu yarışmanın 3 Temmuz - 19 Temmuz arasında olacağını söyleyen Dostluk Grubu Derneği Başkanı Ahmet Eren Özen, derneğe üye olanlara 1000 puanın ise otomatik olarak verileceğini kaydetti. Hediyeler, grubun konserinde sahiplerine dağıtılacak.

Yarışma, Dostluk Grubu Derneği'nin Facebook grubunda 3 Temmuz saat 11'den 19 Temmuz 00.00'a kadar olacak ve 19 Temmuz 00.00'da puan tablosu kontrol edilecek ve kazananlar grupta ilan edilecek. Kazananlara hediyeleri, grubun konserinde sahnede takdim edilecek olup, takdime gelmeyenlerin hediyeleri ise verilmeyecek.

Sahte (fake) hesaplar ve tarih öncesi hareketler yarışmaya dahil edilmeyecek. Örneğin 3 Temmuz öncesi paylaşımlara yapılan beğeni ve yorumlardan puan kazanılamayacak, kazanılsa bile silinecek.

Metin Cansız
SUNGİRLER VE KUMAN TÜRKLERİ

Ahmet Eren Özen
PROTOKOL

Prof. Dr. Coşkun Küçüközmen
KÜRESEL DURUM BİZE NE SÖYLÜYOR

Prof. Dr. İbrahim Attila Acar
BU FAİZ ARTIŞI YETER Mİ?

Bülent Selçuk
İYİ PARTİ ŞİMDİ NE YAPACAK?

"SUNGİRLER VE KUMAN TÜRKLERİ" Metin Cansız

Geçen bölümde paylaştığım bilgileri biraz daha geliştirelim ve 28 bin yıl önce başlayan, 3 bin yıl süren yeni buzullaşmadan bahsedelim. Güney Sibirya'dan başlayarak Avrupa'nın sonuna kadar devam eden, yaşama uygun dar bölge; verimli bölge olarak ifade edilir. Verimli bölge insanların Kuzey Asya'ya, oradan da Kuzey Amerika'ya yönlendirmişti. Bu insanlar olumlu iklim koşulları peşinde Güney Amerika'nın tamamına yayıldılar.

Bu yayılmalar bin yıllar içinde her iki yöne hareket etti. Bu insanlar çok kültürlü, sanatı bilen, becerikli Kuman insanlarıydı. Zamanla Türk insanının temel niteliklerini oluşturdular. Bugün Türkiye'de yaşayan yirmi dört milyon insan, Kuman asıllıdır. İyi ki varlar, Türkiye'yi ayakta tutan bu insanlardır. Atatürk de bir Kuman'dı. Kuman = Kutsal insan, Ata demektir.

Gittikleri yerlerde büyük yaşam mücadelesi vermiş, yaşamayı başarmış, kültür ve uygarlık içeriklerini sürekli geliştirmişlerdir. Bu mücadeleleri onların becerilerini geliştirecek, günümüzden on iki bin yıl önce ilk Kuman devletini kuracak yeni toplumsal yapılanmalarla Türk karakteri oluşacaktır. Buzullaşma devam ediyordu, yeni oluşan Dryas buz şoku bu devletin insanlarını yeniden dünyanın değişik bölgelerine göçe zorlamıştır.

Bu insanlar kendi yörelerinde oluşturdukları kültür birikimini, pek çok Türkçe sözcüğü de gittikleri yörelere birlikte götürdüler. Kumandan, Komutan, Komando, Kumanya on iki bin yıl öncesinden, birinci Kuman Devletinden kalma sözcüklerdir. Böylece Türk ordusunun ilk kuruluşunun 2200 yıl önceye dayandığı masalı da son bulmuş oluyor.

İnternet sitemizde yer alan SUNGİR belgesinde belirtildiği gibi "Burada medeni insanlar bulundu, bu insanlar belki de bugünün insanından daha insancıl idi!" diyor. Türkler ve atlarına gelince, Alaska Beringa Müzesi'nde on dört bin yıl önce ölmüş bir erkek ve atı sergileniyor. Günümüz modern atlarının öncüsü. Birlikte ölmüşler, yani binicisi kısmen atının altında kalmış. Genetik belgelerine ise yasak koymuşlar.

On üç bin yıl önce Kuzey Amerika'da iklim yeniden değişmeye başlıyor, hayvanlar yeşil örtüyü takip ederek Bering Boğazı'ndan Asya'ya geri döndüler, insanlar da hayvanları takip ettiler. On üç bin yıl önce atalarımız tekrar Sibirya'ya ayak bastıklarında yanlarında modern atlar vardı. Amerika'da kalanlar iklimden telef oldular. Bu devirle ilgili Kamçatka'da Uşki yakınında bulunan yerleşim yeri 13 bin yıl öncesini göstermektedir. Buzulların ortasında kalan bu bölgede insan ve hayvan nüfusu çoğaldı; yedikleri kırmızı et, protein sayesinde beyin gelişimi çok hızlandı. Dünyayı değiştirecek yeteneklere sahip oldular ve dünyayı değiştireceklerdi de.

Dünyada iklimsel değişiklikler hep yaşanmıştır. 12500 yıl önce yaşanan 2-3 derece sıcaklık artması buzulların tekrar erimesine, bölgenin kuraklaşmasına hayvan ve atalarımızın güneye ve başka her yöne göçmelerine neden oldu. Çok sıkıntılı ve zor durumlardı. Bunların bir kısmı Kuman insanlarıydı, daha ilerde açık tenli sarışın oldukları için onlara sarışın Türkler de denecektir. Türkçemizde "Kumral" koyu sarışın, açık kahve renkli saçlı ve beyaz tenli insanların rengini anlatmak için kullanılır. Kuman sözünden üremiş bir sözcüktür. Tıpkı "Kumandan" sözcüğü gibidir.

Gazetemizde kare kod teknolojisine geçilmiştir. Sayfalar üzerindeki karekodu okutarak yazıların internetteki haline ulaşabilirsiniz.

Metin Cansız'ın bu yazısını karekodu okutarak internet sitesi üzerinden de okuyabilir, yazıda bahsedilen kaynaklara erişebilirsiniz.

-->

"PROTOKOL" Ahmet Eren Özen

Öndeki popolar anlamına geliyormuş: Protokol.

Ülkemizde ise bir statü gösterisi öndeki popolardan olmak. Siz hiç protokol oldunuz mu? Ben oldum mesela. Öndeki popo oldum. :)

Çok komik bence. Affedersiniz ama biz her konuda olduğu gibi görgü ve protokol noktasında da kendi yalanlarımızı ve sahtekarlıklarımızı yaratmışız. Yarattığımız bu yalan dünyada da mutlu mesut yaşıyoruz ya da mutluymuşuz gibi davranıyoruz.

Protokol, bir etkinlikte gelen misafirlerin arasında konumu en yüksek kişi ya da kişiler olarak kullanılan bir uygulama olmalı. Mesela üniversitede protokolün başı, üniversitenin en üst derecedeki amiri olan rektördür. Üniversitede verilen bir konferansta rektör rahat ettirildikten sonra dekanın nereye oturduğunun çok da önemi yoktur.

Bir anımı sizlerle paylaşmak istiyorum. Lisedeydik ve okulumuza Hıncal Uluç, Nebil Özgentürk ve Haşmet Babaoğlu'nu çağırmıştık. Organizasyon edebiyat kolu olarak ben ve arkadaşlarımdaydık. Şimdiki adı 15 Temmuz Şehitler Anadolu Lisesi olan Karşıyaka Anadolu Lisesi'nin konferans salonunda etkinlik gerçekleşecekti. Gelenler o dönem çok popüler isimler olan üç yazar. Fakat okul idaresi gelenleri pek iyi karşılayamadı. Çünkü pasta, börek, çörek gibi şeyler en sona bırakılmıştı. Oysa konuklarımız aç gelmişti. Aç bir vaziyette salonda iki saat bizlerle oldular.

Çok keyifli bir söyleşi oldu, salon hıncahınç doluydu. Türkiye'nin üç ünlü ismi, etkinlik bitiminde uçaklarını kaçırmamak için geldikleri gibi aç bir şekilde döndüler. Fiat Albea marka bir arabaya binip gittiler. Birkaç gün sonra Hıncal Uluç, Sabah Gazetesi'ndeki köşesinde bizim okuldaki etkinliği ele almış... *"Üç dört sıra öğretmeni en öne dizmişler, öğrencilerin istediği gibi soru sormasına bile izin vermediler, biz öğrencilerle buluşmaya gelmiştik. Eğitim sistemimiz işte bundan adam olmaz"* gibi bir şeyler yazmış.

Benim tabii yazıdan haberim yok. Okul müdürünün beni çağırdığı söylendi. Müdürümüz Süleyman Yetişkin idi. Yanına gittim. Bana bir ton fırça attı, bir sürü laf söyledi. Neymiş ben davet etmişim de davet ettiklerim nasıl böyle yazı yazarmış?!

Hıncal Uluç'u rahmetle anıyorum. Yazdıkları doğrudu. Öğretmenler her dediğimizi kalkıp düzeltme ya da değiştirme hevesine girmişlerdi. Fakat Uluç'un o yazısından sonra benim protokole bakış açım değişti. Protokol geniş tutulmamalı ve hitap edilen kitlenin rahatça konuyu dinlemesine önem verilmeliydi.

Protokol konusunda bir diğer anım ise İstanbul'da üniversite yıllarımda oldu. Bakırköy'deki Yunus Emre Kültür Merkezi'nde sanıyorum bir konferans vardı. Konuşmacı dönemin Baro Başkanı Prof. Dr. Metin Feyzioğlu idi. O yıllarda yani 2009'un sonunda ve 2010 boyunca hukuk çok önem kazanmıştı. Çünkü bir halkoylaması yapılacaktı ve toplumda bu oylamaya karşı ciddi bir tepki vardı. Bu nedenle de Prof. Dr. Süheyl Batum, Ömer Faruk Eminağaoğlu, Ümit Kocasakal, Emine Ülker Tarhan gibi isimlerin konuşma yaptığı salonlar ağzına kadar dolardı.

12 Eylül 2010'daki halkoylamasında maalesef "evet" çıktı. FETÖ yargıyı ele geçirdi.

Feyzioğlu'nun konuşmacı olduğu bu programda da salon doluydu. Ayakta kalan pek çok insan vardı. Ön üç sıra ise protokole ayrılmış, görevliler tarafından sıradan vatandaş oturtulmuyordu. Derken Feyzioğlu'nun vatandaş girişinden geldiğini arkamızda duyduğumuz alkışlarla anladık. Arkamıza döndük ve biz de alkışlamaya başladık.

O zamanlar Deniz Baykal CHP'de Genel Başkan'dı. Başarısız bulunuyor, başkanlığın değişmesi isteniyordu. Metin Feyzioğlu'nun CHP'ye Genel Başkan olması bekleniyordu. Favori isim olarak görülüyordu. Bakırköy ise CHP'nin İstanbul'daki kalesiydi. Varın düşünün artık kendisine gösterilen ilgiyi...

Metin Bey alkışlarla sahneye doğru geldi. Salonda öndeki sıraların protokol yazılı metal bir tabela ile ayrıldığını görünce duruma tepki gösterdi. En önde devrin Bakırköy Belediye Başkanı Ateş Ünal Erzen olduğu halde protokol tabelasına tekme vurarak "halktan başka protokol yoktur" gibi bir şey söyledi. Aman Allah. Bir alkış bir ıslık tufanı koşturdu ki anlatamam. Coşkuyla alkışlıyorduk. Belediye Başkanı Erzen çok bozulmuştu.

Feyzioğlu hemen benim arka sıramda bir boş koltuk gördü. Kadının birine "oturabilir miyim" diye sordu. Kadın orayı muhtemelen bir arkadaşına ayırmıştı ama Metin Bey daha cazip geldi ki "buyurun tabii ki oturun" dedi. Feyzioğlu alkışlarla benim arkama oturdu. Ben de döndüm kendisiyle tokalaştım.

Bu olay o zaman bana ve salondakilere çok şık bir davranış olarak görünmüştü. Bertholt Brecht'in seyirciyle oyuncu arasındaki dördüncü duvarı yıkması gibi protokolle halk arasındaki duvarın yıkılması Berlin Duvarı'nın yıkılmasından çoğu zaman daha güçlü çözümlerdi.

Metin Feyzioğlu, bugün siyaseten çok farklı bir konuma geçti. Kendisi KKTC'de büyükelçi olarak görev yapıyor. CHP Genel Başkanı ise Kemal Kılıçdaroğlu oldu. O zamanlar Baykal'a yapılan değişim çağrıları bugün Kılıçdaroğlu'na yapılıyor. Değişim çağrısını yapanlarla o günlerde Baykal'ın yerine aday düşünülen isimler ise AKP saflarında siyaset yapıyor şimdilerde.

Şimdi bu protokol konusu nereden aklıma geldi? Malum, ülkemizde her şey ayağa düştü; avamlaştı, lümpenleşti. "Saçmanın iktidarı" toplum psikolojisine egemen oldu. Öyle ki çok kaliteli Twitter hesapları ya da çok kaliteli Youtube içeriklerini baştan sona takip edenlerin ortalama 150 takipçisi, beğenicisi var. Hatta geçen günlerde Şeref Oğuz da öyle söyledi. Yani hepimiz 150'likler olduk.

Neyse uzatmayayım; bu her şeyin hafifletici özgül ağırlığını ve değerini yitirdiği ortamda protokolün de ağırlığı kalmadı. 150 kişinin beğenisi yorumu ve mesajlarını dikkate alır diğerlerini göremez, duyamaz olduk. Üniversiteler, değersizleşti ya da değersizleştirildi. Rektörler, siyasi kişilere dönüştü ve hükümete yakınlıkları ölçüsünde o göreve getirilen kimseler oldu. Bu da rektörün toplum ve öğrenci gözünde değerini sıfıra düşürdü.

Milletvekilleri ön seçimle gelirlerdi. Bu nedenle halkla iç içeydiler. Ön seçim kalktı, vekiller genel başkana ve yardımcılara yakınlıkları ölçüsünde seçilebilir oldular.

Belediye başkanlarında iş daha da komikleşti. Oturduğu ilçe ile alakasız yerlere başkan yapılanlar oldu. Talip olmadığı ilçeye başkan yapılanlar oldu. Dolayısıyla kentin sorununu ya da olanaklarını bilmeyen başkanlarımız oldu.

Hal böyle olunca protokol de ayağa düştü. Pek çok kişi protokol konuğu oldu. Bir ilçede Kaymakam ve Belediye Başkanı protokolken, ilçe etkinliklerinde öndeki 50 koltuğun protokol diye ayrıldığını gördü bu gözler.

Geçenlerde bir etkinliğe katıldım. Uluslararası bir sergi açılışı olan bu programda fotoğraf çekerken en ön masaya denk gelmişim. O sırada konuşmalar başlayacağı için kokteyl masasının yanında durdum. Bir görevli gelerek benim ve arkadaşlarımda olduğu masayı protokol masası yaptıklarını başkanın bizlerle olacağını söyledi. Derken, İzmir Büyükşehir Belediyesi Başkan Vekili Mustafa Özuslu ile belediyenin daire başkanları da geldiler bizim masaya. Mustafa Bey'i önceden tanıdığım için de tokalaştık, bayramını kutladım. Sonra kürsüde konuşma sırası ona geldi. Konuşmasının ardından ser -

giyi açtı ve Ahmet Adnan Saygun Kültür Merkezi'nden çıktı. Bu esnada yanımıza bir masa daha şıkıştırıldı. Bu masanın yeni protokol masası olduğu söylendi. Bir anda protokolden düşmüş olduk. Artık biz, öndeki popolar değildik!

Başkanvekili gitmişti; dolayısıyla protokol olayının olmaması lazımdı. Meğer bu masa etkinliği yapan dernek başkanı ve arkadaşları için ayrılmış. Ve belediyenin görevlileri bu yeni masaya sürekli olarak ikramda bulundular. Şaraplar, meyve suları, peynir tabakları, çerezler, kanepeler vb. getirdiler. Yan masada olan bizlere ise bir su bile verilmedi. Sonra müzik başlayınca biz içeri geçtik. 15 - 20 dakika kadar güzel eserler dinledik. Başka bir programım daha olduğundan arkadaşımınla birlikte çıktık. Çıkınca bir gördük ki güya gelen konuklara dağıtılması için getirilen tavuklar, sosis tabakları, özel fırınlanmış patatesler gibi sıcak yemekler dağıtılmış ve protokoldekiler ile maalesef her etkinlikte boy gösteren "etkinlik fareleri" olarak tabir edilen benim "toplayıcılar" dediğim sefih bir grup yemekleri yemiş; hatta yanlarında getirdikleri torbalarını, çantalarını doldurmuş gidiyorlar. Oysa ben bir su istediğimde görevliler sadece protokole servis yaptıklarını onun da bittiğini söylemişlerdi.

Çıkarken bir garson kızın ufak plastikler içinde meyve tabakları dağıttığını gördüm. Sergi açılışı kokteylli diye dışarda bir şey yememişim. Saat 19.00 olmuştu. Artık neredeyse şekerim düşmüştü. Meyve tabağından bir tane de ben kaptım. Protokol olmadığım halde iştahla yedim. Oh olsun!

Halkımızın ve idarecilerimizin bu protokol sevdası ve gösteriş merakı görgüsüz bir hal aldı. Buraya başımdan geçen veya gözlemediğim onlarca örnek yazabilirim. Ama yazımı aşağıdaki fotoğrafla sona erdiriyorum. Bu fotoğraf bir devlet kurumunun sosyal tesisinde, plajda, 23 Temmuz 2019da çekildi. Deniz kıyısında bile protokol olduğunu ilk defa görmüş ve yine çok komik bulduğum için fotoğraf çektiğim.

Tabii şu da var. Denize gelenlerin popolarını kıyaslamak konferans salonlarına göre daha kolay olmalı. Ne de olsa mayolar ve bikiniler var. En büyük popolu en öne gelsin!

Ahmet Eren Özen'in
Bu Haftaki Yazıları

KURBAN MESELESİ
30/6/2023
-->

İYİ PARTİ VE
TASFİYELERİ
1/7/2023
-->

YEREL SEÇİMLERE
GİDİLECEK AMA NASIL?
2/7/2023
-->

FRANSIZ İHTİLALİ
İŞİĞİNDA BUGÜNKÜ
OLAYLAR VE BİZ
3/7/2023
-->

PROTOKOL
4/7/2023
-->

"KÜRESEL DURUM BİZE NE SÖYLÜYOR?"

Prof. Dr. Coşkun Küçüközmen

Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı Güncelleme Raporu açıklandı. Raporla oldukça önemli detaylar var. Küresel ölçekteki mal fiyatlarının mevcut durumu ve bundan sonraki yılın ikinci yarısına dair beklentiler, öngörüler raporda yer almış durumda. Rapor bize neyi anlatıyor nasıl bir sürecin içindeyiz?

Özellikle uluslararası küresel ticaret bağlamında raporlar yayınlayan bu kurumun en önemli özelliklerinden bir tanesi veriyi çok iyi bir şekilde analiz edip çok anlamlı bir şekilde, okuyucusuna ya da ilgili taraflara sunabiliyor olması. BM Ticaret ve Kalkınma Konferansı'nın (UNCTAD) bu ara raporu çok kısa bir rapor ama çok anlamlı sonuçları var. Rapor önemli bir noktaya işaret ediyor.

ABD ile Çin arasındaki ticaretin gidişatıyla rapor başlıyor. Çin'in ABD'den ihracat bağılılığı %18'lerden %15 civarlarına düşmüş durumda. Amerika Birleşik Devletleri'nin Çin'den olan ithalata bağılılığı ise yaklaşık %19'lar seviyesinden %14.5 - %15'e kadar inmiş durumda ve her iki ülke arasındaki ticaret bağımlılığı da yüzde 14,5 civarından aşağı yukarı %12'ye düşmüş. Yani Çin ile Amerika arasında Trump'ın göreve gelmesinden sonra su yüzüne çıkan ticaret savaşlarında bu ülkelerin birbirlerine olan ticaret bağımlılığında hem azalmaya hem de böyle ayrışma anlamına gelen bir noktaya doğru gitmiş.

Dünya ticaretinin değer itibarıyla artışında bir artış söz konusu. Büyük mal ticaretinde de hafif bir artış söz konusu. Ama burada en önemli olan faktör; bir takım risklere işaret edilmiş. Onları paylaşmak istiyorum.

Küresel borç rekor seviyede! Yüksek faiz oranlarıyla bir araya geldiğinde birçok ülke makro ekonomik koşullar açısından olumsuz etkilenecek deniliyor. Çünkü iyileşmeyen kırılmalıklara sahip ekonomiler var diyor. Bunların borçlanma maliyetinde çok ciddi bir artış görülebilir ve bunun altında bir başka nokta daha var. Diyor ki; iki çeyrek düşüşün ardından küresel mal ve hizmet ticareti 2023'ün ilk çeyreğinde toparlanmış. 2022'nin son çeyreğine göre yaklaşık %2 artmış. Özellikle bunun sebebi Çin'deki ekonomik aktivitenin canlanması ve kara yolu taşıtları ile ilaç ticaretinin artmasından kaynaklanıyor. Özellikle Covid sonrası çok ciddi bir tıbbi malzeme, tıbbi gereç vb. bunların ticareti çok daha arttı.

Enerji fiyatlarında Rusya - Ukrayna geriliminden sonra bir yükselme arkasından da bir gevşeme oldu. Bu da düşük olan küresel ticaretin büyümesine katkıda bulunan önemli bir faktör. Küresel hizmet ticaretinde dirençli kaldı. Eski noktalarına döndü ve 2023'ün ilk çeyreğinde yaklaşık %2.8 arttı. Şimdi Covid 19'dan sonra turizm ve seyahatte bir toparlanma var küresel çapta. Küresel ticaret büyümesinde her ne kadar bazı şeyler yavaşlamaya işaret ediyor olsa da bunları birazcık aşağı yönlü etkilediği için; (Çünkü enflasyon kalıcı bir sorun bu sadece bizde değil biliyorsunuz; diğer ülkelerde de kalıcı bir sorun haline geldi) finansal kırılmalıklar var. Bir de bu Ukrayna'da devam eden savaşın ve oluşturduğu jeopolitik gerilim ki bu rapor hazırlandığında Rusya'daki son olaylar henüz gerçekleşmemişti ama bunlar da ister istemez çevre ülkeleri etkiliyor. Bunların hepsi küresel ticarete ilişkin beklentileri olumsuz hale getiriyor.

Olumsuz faktörlerde ilk olarak jeopolitik faktörler arasına Ukrayna ile Rusya arasındaki savaş, gerilimleri koymuşlar; en büyük faktör bu diyor rapor. Zayıflayan küresel ekonomi var çünkü aşağı yönlü revize ediliyor tabii çok büyük bir revize söz konusu değil. Bu noktada yani karamsar olmaya gerek yok ama işte Dünya Bankası, IMF projeksiyonlarda bunu yapıyor.

Ama burada bir başka olumsuzluk var: Ticareti kısıtlayıcı önlemlerde potansiyel artış var. Niçin? Çünkü büyük ekonomiler artık kalıcı bir şekilde içe dönük politika uyguluyorlar. Trump zamanından hatırlayacaksınız; "Make America Great Again" sözünü. Bu da ister istemez uluslararası ticarete olumsuz etki yaratacak. Endüstriyel üretim de yavaşlıyor. Enflasyon, emtia fiyatları ve faiz oranları... Bu üçü; borç sürdürülebilirliği endişeleriyle beraber devam ettiğinde maliyetler artacak diyor. Bu küresel bir sorun.

Peki olumlu faktörler neler? Olumlu faktör şu: Hizmet talebi çok artacak diyor. Özellikle küresel ticari hizmette yer alan bilgi ve iletişim teknolojilerine, internet ve iletişim teknolojilerine olan talep giderek artıyor. Seyahat ve turizm sektörlerinde toparlanma var. Bu 2023'ün ikinci yarısında da devam edecek diyor umarım bizim için de aynı şey geçerli olur. Türkiye için yine bir konu daha var. Yeşil dönüşüm ve yeşil finansman konusu. Bu çevresel sosyal ve iletişim çerçevesinde, uluslararası çerçevede yeşil ekonomiye geçiş bakımından çok önemli olması sebebiyle iklim konusunda "ben bunu yapacağım" diye taahhütte bulunan ticaret ve sanayi politikaları işte sürdürülebilirlik raporları (bunu ben söylüyorum) özellikle enerji verimliliği yüksek ürünler ve yenilenebilir enerji üretimi ile yeşil dönüşümü destekleyen bir ticarete geçiyoruz.

Küresel ticaretteki görünümün zayıf olması ve önümüzdeki süreçte zayıflayacak olması bu az önce söylediğimiz olumlu görünen ve ümit vaat eden yeşil dönüşümü de sekteye uğratabilir mi böyle bir risk de barındırıyor mu mevcut tablo? Şöyle ki Avrupa Birliği bir defa kendi içinde buna bir taahhütte bulundu. Kod 26 yapıldı biliyorsunuz buna ülkeler imza attı. İklim değişikliği sözleşmesine en sonlarda da olsa Türkiye de imza attı. Yeşil dönüşümün zayıflaması aslında küresel anlamda hepimizin bir sıkıntıya zora girmesine sebep olabilecek bir nokta olarak görülüyor. Bunu yavaşlatmasını ben ön görmüyorum yani bu noktada ivme kazanmış giden bir şey var. Çünkü bunun yavaşlaması durumunda buna tekrar ivme kazandırmak birazcık zaman alacak. İnşallah bu yaz döneminde orman yangınlarıydı ve diğer iklim krizine işaret eden doğal olayları yaşamayız. Bunun da artık pozitif yansımalarını göreceğiz Ama bir diğer taraftan da kötüleşen ekonomik durum bunlarda bir sıkıntı işaret edebilir, önceliğini değiştirebilir.

Bir de bunun ötesinde küresel nakliye konusunda Covid sonrasında her şey tersine döndü. Özellikle de Şanghay konteynerli endeksi pandemi öncesi seviyelerine döndü. 2023 boyunca düşük kalacak. Bu da şu anlama geliyor; taşıma maliyetleri düşük olacak.

Küresel ticarete görünüm birazcık zayıf diyor raporda. Yavaşlama söz konusu olabilecek diyor ama burada şöyle bir şey daha dikkat etmek istiyorum ben. Birazcık da olsun 100 milyar dolar çok büyük bir rakam değil ama %1.9 oranında artmış, bir önceki çeyreğe göre de 50 milyar dolar artmış. Hala emtia fiyatları ve yüksek faiz riski var ama bunların bir şekilde aşılmasını Ukrayna Rusya gerilimindeki sürecin hafiflemesi yine enerji fiyatlarında ve emtia fiyatlarında geri dönüşün olması iyileştirici faktör olarak görülebilir diye bir iyi niyet cümlesi sarf etmişler.

Şu an çok fazla dile getirilmese de bölgesel işbirlikleri hem Pasifik tarafında iki işbirliği ki İngiltere buna dahil oldu ilginç bir şekilde hem Kuzey Amerika NAFTA yenilendi yeni bir ticari blok oluşturdu hem de Avrupa'dan gelen bir takım tepkiler var. İçe dönük bir ekonomiye ve neticede de devlet kontrolünde bir ticaret ve yapılanmaya doğru hafif bir dönüş eğilimi var. Ki bu da dünya ticareti anlamında dünya ticareti için çok olumlu bir durum değil. Sürdürülebilir mi onu da önümüzdeki günlerde göreceğiz.

"BU FAİZ ARTIŞI YETER Mİ?"

Prof. Dr. İbrahim Attila Acar

Türkiye 2021 sonundan itibaren yüksek ihracat, yüksek cari fazla, üretim ve istihdama dayalı bir ekonomi modeli benimsedi. Kurdaki kontrollü artış ihracatın ivmesini hızlandırdı... O dönem, 3 ayda 6 milyar dolar seviyesindeki cari fazla, bir ümit verdi. Ancak 2022 yeni gelişmelere sahne oldu. Kısa dönemli cari fazla umudu, 2022'deki Rusya-Ukrayna çatışmasına, 140 dolara kadar tırmanan petrol fiyatlarına ve gıda enflasyonuna yenik düştü.

Bütün dünya için, özellikle gelişmiş ekonomilerde 50 yıldır görülmeyen enflasyon bu dönemde ortaya çıktı. AB ve ABD %10 enflasyonu gördü ve yaşadı. Parasal sıkılaştırma sonucunda şimdilerde %5 politika faizi ile enflasyonun önü alınmak istenmektedir.

Yüksek faiz politikası tercihi, üretimin yavaşlaması ve işsizlik sorunlarını yaşatabilirdi. Bu durum toplumsal sorunları tetikleyebilirdi. Önümüzde seçimler vardı. Parasal sıkılaştırma değil, genişlemeci politikalar benimsendi. Ama bu defa 2023'ün Şubat ayında, Türkiye'nin güneyinde 12 ili etkileyen ve binlerce cana, milyarlarca dolarlık zarara yol açan deprem yaşandı. Bu durum aşağı yönlü faiz indirimlerine de gerekçe oldu. Böylelikle Türkiye, düşük faiz politikası ile firmaları destekleme fırsatı buldu. KOBİ'ler de bu imkanları kullandı. Ancak para kıtlığı, dövizin yukarı yönü hareketlenmesinde etkili oldu. 650 baz puanlık faiz artışı bir tavır olarak önemli bulunsa da şimdilik yeterli olmayabilir.

Elbette %50 enflasyonun konuşulduğu bir dönemde %15 politika faizi yetersiz kalacaktır. Bu yüzden olayı salt faiz üzerinden çözmeye çalışmak (döviz gelirse) faiz artırımı ile sıcak para ile yatırım çekebilme ihtimali şimdilik çok mümkün görünmemektedir. Maliye politikası araçları, imaj ve itibar yönetimi Türkiye için faiz artışı daha kıymetlidir. Zaten faiz artışı olmayan dönemlerde yüksek risk primleri ile faiz maliyeti başka şekilde yükselmekte idi.

Ekonomi, ekonomi dışı gerekçelerle dengelenmeye çalışırken yük, sabit ve dar gelirli vatandaş üzerinde kalmaya devam etmektedir. Eğer Merkez Bankası faizi yüzde 40 yapsaydı:

- Yabancı yatırım sermayesi sıcak para olarak girerdi, döviz arzı artardı ve kur artışı durur hatta bir miktar gerileme de olabilirdi. Bunun anlamı ithalatın önü açılır, ihracat gerilerdi. Sonrası bildiğiniz gibi dış ticaret açığı, cari açık, yeniden borçlanma... Kısacası ithalat için borçlanmak!..
- Dövizin düşmesi yeniden TL'ye yönelim sağlayabilirdi. TL'den kaçış dururdu ve döviz bolluğu, talebi düşürür ve beklenen döviz girişi kurun düşmesine de sebep olabilirdi...
- Bu durum daha fazla ithalat, daha fazla dış ticaret açığı ve cari açığa neden olurdu. Bildik eski meseleler yeniden tekrar ederdi. Sorun bu defa döviz bolluğundan yaşanırdı.
- O yüzden tek başına enflasyonla mücadele adına faiz artışı, para ve fiyat istikrarı bakımından yeterli olmayacaktır.

Şimdi kurun artması elinde dolar tutana yaradı. Ve bir kere daha ekonomi politikası yöneticilerinin "dövizden uzak durun" mesajı gerçek dışı kalmış oldu. Böyle olmamalıydı... Bu artıştan doları olanlar kazandı. Arap ülkelerinin de Türkiye' de doları var. Birçok yerlinin de yurt dışında yüksek meblağlarda doları var. 2 trilyon liraya giden KKM var... Yeni bir sıkıntıya mahal vermeden ekonomi yönetimi güven sağlayıcı önlemlerle, iletişimini güçlendirmelidir.

"İYİ PARTİ ŞİMDİ NE YAPACAK?" Bülent Selçuk

Seçim bitti; İYİ Parti'ye saldırılar, suçlamalar bitmedi. Kurulduğu günden beri gardı açık bir boksör gibi; medyası olmayan partiye her önüne gelen bir şekilde vurdu. İster sağdan ister soldan İYİ Parti'nin yükselmesini istemeyen çıkar grupları her türlü saldırıyı yaptı. Her türlü hakareti ettiler, iftiralar attılar. Daha önce Cem Uzan'a, Boyner'e, ANAP ve DYP gibi siyasetçiler ve partilere yapılanlar şimdi İYİ Parti'ye yapıyor. Ama görünen o ki umutlar tükenmiş değil. Şimdi toparlanma zamanı! Genel Başkan Meral Akşener, alınan kötü sonuçtan kendisine de pay çıkardı ve "15 vekil istediğime pişmanım" dedi. Dedi ama anında CHP cephesinden saldırılar geldi. Yok nankörler, yok seçimi sizin yüzünüzden kaybettik vb. akıl almaz suçlamalar. Teşkilatlar yetersizmiş de sandık görevlisi istenmiş de...

Peki o zaman soralım doğuda 17.000 sandık niye boş kaldı? 100 yıllık CHP, neden sahip çıkamadı? Hani her şey hazır mıydı? İYİ Parti çalışmadı diyenler, gitsinler Karşıyaka Belediye Başkanı Cemil Tugay Bey'e sorsunlar. İYİ Parti Kılıçdaroğlu'na oy vermedi diyenlere sormak lazım. CHP'nin oyu %25, Kemal Kılıçdaroğlu'nun oyu %48 ise aradaki fark nereden geldi? Meral Akşener; "Bir oy Kemal'e Bir oy Meral'e" demedi mi? Sağ seçmen olarak daha önce Muharrem İnce'ye oy verdik, sonrasında büyük kentler başta olmak üzere bir çok yerde CHP adayına oy verdik. Hatta ve hatta 12 Eylül'de babası Dünder Soyer tarafından idamla yargılanan bir büyüğümüz hiç kin duymadan oğlu Tunç Soyer'e yerel seçimlerde oy verdi. Ömer Seyfettin'in "Diyet" hikayesinde olduğu gibi İYİ Parti'nin diyeti öde öde bitmiyor. En sonunda biz de kolumuzu kesmek gibi partiyi mi kapatalım? Bunu mu istiyorlar? İki de bir biz İYİ Partililer'in başına kakılan 15 vekilin diyet borcunu defalarca ödedik. Sayın Akşener, her seferinde Sayın Kılıçdaroğlu'na basın ve kamuoyunun önünde teşekkür de etmiştir.

Halbuki hedefimiz AKP ve içindeki milliyetçi oylar idi. Doğu Karadeniz Bölgesi'nde bulunduğum sürelerde benim gibi bir adama sırf İzmir'den geldiğim için "Gavur İzmirli, Komünist" diyorlardı. Halbuki en büyük şeref önce insan olmak idi. Benim gibi milliyetçi görüşlü birine bile bu lafları edenler, Kılıçdaroğlu'na oy verir miydi? Hayır, nitekim vermediler. Halbuki Kılıçdaroğlu İYİ Parti'nin görüşlerini hiçe saymasa, çevresinde ve medyada yuvalanmış kime hizmet ettikleri belli olmayanlara inanmasa ve inatla aday olmasa idi şu anda bambaşka bir Türkiye görecektik. İYİ Parti'ye yukarıda belirttiğim tüm bu suçlama ve iftira kampanyası devam ederken, diğer yandan gerek Türkiye İşçi Partili gerek MHP'li gerekse de CHP'li birçok dostlarımız da bizimle aynı görüşü paylaşmakta; İYİ Parti'nin var gücü ile çalıştığını belirtmektedirler. Özellikle MHP kökenli arkadaşların Mansur Yavaş aday olsa idi; oylarını Yavaş'a ve İYİ Parti'ye vereceklerini ifade etmektedirler. Eğer Mansur Yavaş, pısrık bir görüntü vermeyip adayım diye ortaya çıksa veya Kılıçdaroğlu'nu ikna etse idi muhakkak ki %17+18 bandında gezen İYİ Parti oyları %20 bandını aşmış belki de %22-23 bandına oturacaktı. Yani Kılıçdaroğlu bilerek veya bilmeyerek bu oyuna geldi. Hem kendini yaktı hem de İYİ Parti'nin kan kaybetmesine neden oldu. Bundan sonra ne yapacağız? Bence yapılacak şey İYİ Parti'nin kendi adaylarını bir an önce ortaya çıkartıp seçime hazırlamasıdır ki mesela AKP cephesi şimdiden İstanbul Belediye Başkanlığı için çalışmaya başladı bile.

Tabii bu arada küskün, gönlü kırık ama İYİ Parti'ye ve Genel Başkan Meral Akşener Hanım'a "AİDİYET" duygusu ile bağlı olanlar, acele olarak partiye çağrılmalı; birlik beraberlik içinde İYİ Parti'nin kendi başına seçime girmesi için çalışmalara başlanılmalıdır. Önümüzdeki yerel seçimler birçok konuya gebecektir.

Her ne olursa olsun İYİ Parti artık yoluna yalnız yürümek zorundadır. Bir iki büyük kentler dışında ittifak yapması anlamsız gelmektedir. Akşener'in dediği gibi çıkar peşinde koşan, aidiyet duymayan, çalışmayan, partiden ayrılın. Kalanlarla tekrar gece gündüz koşalım, kaldığımız yerden devam edelim.

GRUP GAZETESİ | 38. SAYI

CUMHURİYET 100. YIL

YİTİRDİĞİMİZ DEĞERLER ANISINA GÖZ GÖRMEZ, BİLİNÇ GÖRÜR

Sergi

Gizem Babacan YOĞURTCU

Açılış: 06 Temmuz 2023 / 20.30
Yer: Fakir Baykurt Salonu Fuaye Alanı

Utku
GÜMRÜKÇÜ
ÇİĞLİ BELEDİYE BAŞKANI

HASRET

HASRET GÜLTEKİN
TÜRKÜ MÜZİKALİ ve
KONSERİ

Deniz Türkan

6 TEMMUZ
PERŞEMBE

2 Temmuz Parkı Anıt Taslara
Karanfil Bırakma Saat: 19.30
Evka-2 Mahallesi 6820 Sokak

KONSER
21.00

ÇİĞLİ BELEDİYESİ
FAKİR BAYKURT SALONU
2. KAT

Bir Fikrim Var

ÇOCUK OYUNU
Yazar ve yöneten: ÜZEYİR TAVUŞ

Utku
GÜMRÜKÇÜ
ÇİĞLİ BELEDİYE BAŞKANI

01.07.2023	14:00	Çiğli Belediyesi Fakir Baykurt (Prömiyer)
05.07.2023	19:00	Ataşehir Mah. (11 Nolu Sağlık Ocağı Önü)
06.07.2023	19:00	Güzeltepe Mah. (Otobüs Son Durağı Taş Ocağı)
12.07.2023	19:00	Yakakent Mah. (Pazar Yeri)
13.07.2023	19:00	Ahmet Taner Kışlalı Evka-2 / Evka-6 (Evka 2 Pazar Yeri)
19.07.2023	19:00	Çağdaş Ve Egekent Mah. (Egekent Pazar Yeri Yanı)
20.07.2023	19:00	Aydınlıkevler Mah. (Pazar Yeri)
26.07.2023	19:00	Evka-5 / Esentepe Mah. (Pazar Yeri)
27.07.2023	19:00	Atatürk / İzkent Mah. (Tokı İlköğretim Karşısındaki Tarla)
02.08.2023	19:00	Küçük Çiğli Mah. (Pazar Yeri)
03.08.2023	19:00	Ahmet Efendi / Cumhuriyet Gazlı M.K. Ata. / İnönü / Uğur Mumcu (Biva Kent Site Önü)
09.08.2023	19:00	Balatçık Mah. (Dadaş Futbol Sahası Karşısındaki Tarla)
10.08.2023	19:00	Maltepe Mah. (Metro AVM Arkası)
16.08.2023	19:00	Köyüçü / Şirintepe (Halk Eğitim Merkezi Kafadar Hasan Kahvehane Yanı)
17.08.2023	19:00	Yeni Mahalle (Atatürk Stadı Yanı)
23.08.2023	19:00	Sasalı Mah. (Düğün Salonu Bahçesi)
24.08.2023	19:00	Kaklıç Mah. (Muhtarlık ile Kahve Arasındaki Sokak)

KÜNYE

Dostluk Grubu Derneği adına Gazetenin İmtiyaz Sahibi
Ahmet Eren Özen (Başkan)

Yönetim Kurulu

Hüseyin Kaya, Yadigar Bahar Alayunt, Ayşe Dilek Levent, Tevhide Sinem Boyan